

ALUEVAALIT 2022

Ennakoäänestys vuoden 2022 aluevaaleissa

Ensimmäiset aluevaalit toimitetaan tammikuussa 2022. Vaikka helsinkiläiset eivät ole äänioikeutettuja aluevaaleissa, Helsingin kaupunki järjestää ennakoäänestyksen laitoksissa muiden kuntien äänioikeutetuille.

Aluevaalien ennakoäänestys laitoksissa alkaa keskiviikkona 12.1.2022 ja päättyy tiistaina 18.1.2022. Ennakoäänestys voidaan toimittaa joko arkipäivänä tai viikonloppuna.

Aluevaalien ennakoäänestyksen järjestämisestä laitoksessa (laitosäänestys) huolehtii kaupunginhallituksen asettama vaalitoimikunta.

Vaalitoimikuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, yksi jäsen ja kolme varajäsentä.

Vaalitoimikunnan on oltava päätösvaltainen äänestystoimituksen kaikissa vaiheissa. Vaalilain mukaan vaalitoimikunta on päätösvaltainen kolmijäsenisenä, jolloin yhden tulee olla puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Mikäli syntyy tilanne, jossa sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat tilapäisesti poissa, kolmijäseninen vaalitoimikunta valitsee keskuudestaan tilapäisen puheenjohtajan, joka vastaa vaalitoimikunnan työskentelystä.

Esteellisyys

Mikäli ette pysty osallistumaan vaalitoimikunnan työskentelyyn tai olette esteellinen, ilmoittakaa siitä välittömästi keskusvaalilautakunnan toimistoon joko puhelimitse 09 310 20005 tai 09 3101334 tai sähköpostitse vaali.kesvkl@hel.fi.

Esteellisyys tarkoittaa tilannetta, jossa käsittelyn puolueettomuus saattaa vaarantua asiaa käsittelevän henkilön ja käsiteltävän asian välisen suhteen vuoksi.

Esteellinen henkilö ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä asiaa käsiteltäessä. Vaalilain mukaan vaalitoimikunnan puheenjohtajana, varapuheenjohtajana, jäsenenä tai varajäsenenä ei saa olla aluevaalien ehdokas. Vaalitoimikunnan puheenjohtajana, varapuheenjohtajana, jäsenenä tai varajäsenenä ei myöskään voi olla, jos puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi on aluevaalien ehdokkaana jollain hyvinvointialueella. Puolisolla tarkoitetaan aviopuolisoa tai avioliitonomaisessa suhteessa ja rekisteröidyssä parisuhteessa elävää henkilöä.

Koronavirustilanne

Vaikka covid-19-tartuntatautiepidemia on Suomessa kehittynytkin myönteiseen suuntaan, on syytä varautua siihen, että aluevaalit käydään tilanteessa, jossa epidemia ei ole kokonaan hävinnyt.

Vaalitoimikuntia tullaan ohjeistamaan epidemiatilanteen edellyttämällä suosituksilla ja rajoituksilla sekä siihen liittyvillä mahdollisilla erityisjärjestelyillä.

Vaalimateriaalin luovutustilaisuus

Äänestystoimituksessa tarvittava vaalimateriaali jaetaan **vaalitoimikunnan puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle maanantaina 10.1.– tiistaina 11.1.2022 kello 9–17** keskusvaalilautakunnan toimistossa, Kaisaniemenkatu 3 B 15-16, 3. krs., 00100 Helsinki.

Jos ette voi noutaa aineistoa edellä mainittuna aikana, ottakaa hyvissä ajoin yhteyttä keskusvaalilautakunnan toimistoon joko puhelimitse 09 310 20005 tai 09 310 13344 tai sähköpostitse vaali.kesvkl@hel.fi.

Vaalimateriaalin luovutustilaisuus kestää arviolta noin puoli tuntia. **Pyydämme** varaamaan ajan, jotta materiaalinjako saadaan hoidettua mahdollisimman sujuvasti.

Tilaisuudessa käydään läpi muun muassa:

- äänioikeuskyselyn mobiilikäyttö,
- vaalimateriaali ja
- laitosaänestyksen kulkuun sekä lähetekirjeen ja äänestäjistä pidettävän luettelon täyttämiseen liittyviä seikkoja.

Vaalimateriaalin luovutustilaisuuteen voi tulla myös koko vaalitoimikunta, jos puheenjohtaja kokee sen tarpeelliseksi. Kyseisessä tilaisuudessa neuvomme ja vastaamme kysymyksiinne laitosaänestykseen liittyvistä asioista.

Muistutamme myös, että kaikissa vaaleihin liittyvissä asioissa voitte ottaa yhteyttä keskusvaalilautakunnan toimistoon.

Ennakkoäänestyksen järjestäminen laitoksessa

Tutustukaa huolellisesti oikeusministeriön vaaliohje -kirjaan *Ennakkoäänestys laitoksessa*, jossa kerrotaan enemmän laitosaänestyksen kulusta. Kyseinen ohjekirja lähetetään postitse.

Vuoden 2022 aluevaaleissa saavat äänestää sairaaloissa, rangaistuslaitoksissa ja ympärivuorokautista hoitoa antavissa sosiaalihuollon toimintayksiköissä asuvat tai hoidossa olevat äänioikeutetut, joiden kotikunta ei ole Helsinki. Helsinkiläisillä ja muilla, esimerkiksi laitoksen henkilökunnalla, vierailijoilla ja päivystyksessä tai poliklinikalla asioivilla henkilöillä, ei ole oikeutta äänestää laitosaänestyksessä.

Suunnitellessaan laitosäänestystä keskusvaalilautakunnan toimisto on selvittänyt etukäteen ei-helsinkiäisten asukasmääriä laitoksissa. Laitoksille ilmoitetaan myös päivä, jolloin äänestys toimitetaan. Lähempänä ennakoäänestyksen alkua vaalitoimikunnan puheenjohtaja ottaa yhteyttä laitokseen ja ilmoittaa tarkemman kellonajan, jolloin vaalitoimikunta saapuu laitokseen suorittamaan ennakoäänestystä. Keskusvaalilautakunnan toimisto antaa vaalitoimikunnan puheenjohtajalle laitosten yhteyshenkilöiden tiedot ja muutenkin tekee yhteistyötä puheenjohtajan kanssa aikataulun laatimisessa ja laitosäänestyksen järjestämisessä.

Koska monissa laitoksissa on vain yksi tai muutama äänioikeutettu, vaalitoimikunnalle tulee useampi laitos hoidettavakseen kullekin päivälle. Vaalitoimikunnan kannalta tämä tarkoittaa lyhyitä käyntejä useassa laitoksessa ja siirtymisiä laitosten välillä päivän aikana sekä mahdollisesti työskentelypäiviä lähes jokaisena ennakoäänestyspäivänä.

Ennakoäänestys toteutetaan siten, että vaalitoimikunta käy laitoksissa ennalta ilmoitettuna päivänä pääsääntöisesti kello 9.00-17.00 välisenä aikana tai tarvittaessa myöhemmin toimittamassa ennakoäänestystä. Kun äänestys on suoritettu, vaalitoimikunta poistuu laitoksesta ja siirtyy seuraavaan laitokseen. Laitokset on jaettu vaalitoimikunnille alueittain niin, että ne sijaitsevat mahdollisimman lähellä toisiaan, jotta laitosäänestyksen toimittaminen ja siirtyminen laitoksesta toiseen olisi sujuvaa ja vaivatonta.

Aikaisemmista vaaleista poiketen ennakoäänestystä ei järjestetä yleisessä tilassa, kuten esimerkiksi aulassa tai ruokatilassa, vaan se voi tapahtua esimerkiksi asukkaan/potilaan huoneessa. Laitoksen henkilökunnan edustajan on hyvä olla mukana vaalitoimikunnan kanssa. Näin varmistetaan, että äänestäjät tavoitetaan helpommin ja he saavat myös äänestää.

Ehdokaslistojen yhdistelmä

Aluevaaleissa vaalipiirinä on hyvinvointialue ja äänestäjät äänestävät vain oman hyvinvointialueensa ehdokkaita. Helsingissä ei käytetä ehdokaslistojen yhdistelmiä, vaan *Ehdokkaat aluevaaleissa 2022* -kirjaa, josta löytyy kaikkien hyvinvointialueiden ehdokkaat. Vaalitoimikunnan tuleekin huolehtia, että äänestäjä saa tutustua ehdokaskirjaan.

Äänioikeuskyselyn mobiilikäyttö

Keskusvaalilautakunnan toimisto antaa vaalitoimikunnan käyttöön tabletin, jolla voidaan selvittää, missä kunnassa laitoksessa äänestävä henkilö on äänioikeutettu. Tällöin myös ennakoäänestyksen lähetekirje on helpompi osoittaa oikean kunnan keskusvaalilautakunnalle.

Vaalitoimikuntaan valituille henkilöille lähetetään oikeusministeriön ohje (*VAT-ohjeet nro 4e Mobiiliäänioikeuskyselyn käyttöohjeet*), jossa selostetaan mobiiliäänioikeuskyselyn käyttöä. Vaalimateriaalin jaossa käydään myös läpi ja ohjeistetaan mobiiliäänioikeuskyselyn käyttöä.

Ennakkoäänestyspäivän jälkeen

Ennakkoäänestyspäivän jälkeen **kaksi** vaalitoimikunnan jäsentä, joista **toinen on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja**, tuo lähetekuoret keskusvaalilautakunnan toimistoon postitettavaksi muualle Suomeen. Samalla palautetaan äänestäjistä pidettävät luettelot (*Luettelo ennakolta äänestäjistä*) ja tarvittaessa täydennetään vaalimateriaalia.

Vaalitoimikunnan työn päättäminen

Kun vaalitoimikunta on toimittanut ennakkoäänestyksen kokonaisuudessaan, vaaliaineisto (muun muassa vaalileimasin, käyttämättömät äänestysliput, lähetekirjeet ja lähetekuoret sekä muut tarvikkeet) palautetaan keskusvaalilautakunnan toimistolle. Samalla tuodaan täytetty ja allekirjoitettu palkkionmaksulomake liitteineen.

Palkkiot ja korvaukset

Kaupunginvaltuuston hyväksymien luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien mukaan vaalitoimikunnan puheenjohtajan palkkio on 380 euroa, varapuheenjohtajan 310 euroa ja jäsenen sekä varajäsenen 260 euroa niiltä päiviltä, joina vaalitoimikunta käy laitoksissa toimittamassa ennakkoäänestystä. Palkkioon sisältyy myös korvaus vaalimateriaalin kuljetuksesta kaupungin alueella, vaaleihin liittyvästä valmistelutyöstä ja vähäisestä oman matkapuhelimen käytöstä.

Kuntalain mukaan luottamushenkilölle maksetaan korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä.

Maksamista varten tarvittavat tiedot ilmoitetaan erillisillä lomakkeilla, jotka jaetaan vaalitoimikunnan puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle vaalimateriaalin luovutuksen yhteydessä.

Vaalitoimikunnan puheenjohtaja toimittaa täytetyt lomakkeet koko vaalitoimikunnan osalta ennakkoäänestyksen päätyttyä keskusvaalilautakunnan toimistolle.

Vaalityöstä maksettava palkkio ja korvaukset maksetaan viimeistään 22.2.2022, kun tarvittavat tiedot on toimitettu viimeistään 7.2.2022.

Oman auton tai taksin käyttö

Vaalitoimikunnan puheenjohtajalla tai varapuheenjohtajalla on oikeus saada korvausta oman auton käytöstä vaalitoimituksessa. Korvaus suoritetaan toimituspäiviltä ja myös matkasta vaaliaineiston jakotilaisuuteen sekä sieltä kotiin. Korvaus määräytyy kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen mukaan.

Jäsen tai varajäsen saa korvausta oman auton käytöstä vain, jos puheenjohtajalla tai varapuheenjohtajalla ei ole omaa autoa käytettävissään ja auton käyttö liittyy vaaliaineiston kuljettamiseen.

Mikäli kenelläkään edellä mainituista henkilöistä ei ole omaa autoa käytettävissään, puheenjohtajalla tai varapuheenjohtajalla on oikeus käyttää taksia, jolloin kuljettajalta on pyydettävä kuitti liitettäväksi matkakustannusten korvaushakemukseen.

Opastus ja neuvonta

Keskusvaalilautakunnan toimistosta opastetaan ja neuvotaan vaalitoimikuntia ennen ennakkoäänestystä ja koko ennakkoäänestyksen ajan.

Tietoja aluevaaleihin liittyvistä kysymyksistä annetaan puhelimitse numerosta 09 310 13344 tai 09 310 20005 tai sähköpostitse vaali.kesvltk@hel.fi.

HELSINGIN KAUPUNGIN KESKUSVAALILAUTAKUNTA